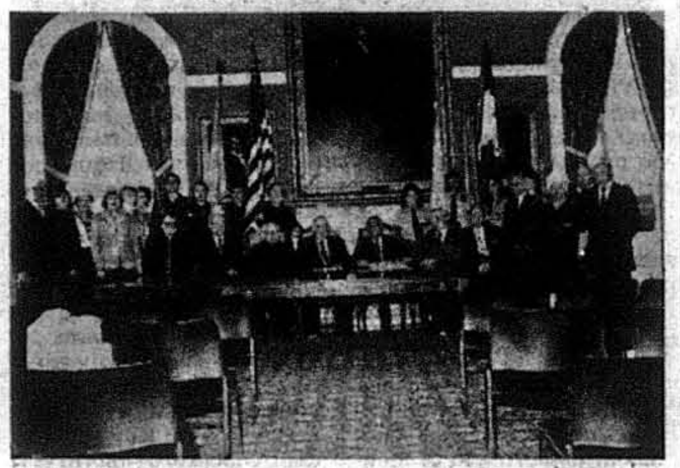
СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Пам'ятайте про Україну!

РІК XCIV. ч. 18. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 29-го СІЧНЯ 1987 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JANUARY 29, 1987 No. 18. VOL. XCIV.

ПОСАДНИК НЮ ЙОРКУ ПРОГОЛОСИВ ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ

Українська група з Г. Рикманом в Нюйоркській міській ратуші.

(фото: Р. Голіят)

Ню Йорк, Н. Й. (Р.С.Голіят). — Тут у середу, 21-го січня 1987 року, прибули до нюйоркської міської ратуші представники українських організацій Великого Ню Йорку, щоб спільно взяти участь у відзначенні 69-их роковин української державности.

Д-р Юрій Волинець повідомив присутніх, що в цьогорічній церемонії посадник Едвард Кач не візьме участи, бо він приготовляється до двотижневого виїзду до Польщі й Мадярщини. Слід згадати, що Е. Кач, будучи конґресменом, отримав „Шевченківську Грамоту Волі" за його акції в користь українців в Конґресі ЗСА.

Посадника виручив Герберт Рикман, спеціяльний референт в етнічних справах, якого представив адв. Волинець, вказуючи, що його батьки походять з України.

Г. Рикман у своєму слові згадав про етнічний стан Ню Йорку, в якому щочетвертий мешканець є чужинецького походження. Бесідник звернув увагу на незавидну долю українського народу, який переживає дискримінаційну політику комуністичного режиму, згадав голод 1932-33 років і трагедію в Чорнобилі, а відтак прочитав проклямацію, яку видав посадник Кач.

Д-р Волинець подякував Г. Рикманові за його прихильне ставлення до українців, а інж. Михайло Шпонтак, голова Об'єднаного Комітету Великого Ню Йорку у своєму слові подав коротку історію боротьби українського народу за свою державність. Відтак він передав привіт посадникові і побажання щасливої подорожі.

Молодь Пласту й СУМА прибула на цю урочистість у своїх строях з українськими прапорами. Присутні представники організацій були: о. Іван Ткачук, Українська Православна Церква; о. Лев Ґолдейд, ЧСВВ, Українська Католицька Церква; д-р Ярослав Падох голова НТШ; адв. Роман Гуглевич, почесний голова Об'єднаного Комітету й президент ФКК „Самопоміч" в Ню Йорку; Надія Савчук, Союз Українок Америки; д-р Микола Шпетко, УНР; Корнель Василик і Марія Решітник, СУМА; Аскольд Хемич, Пласт; Юлія Копчинська, УПА; мгр Ярослав Дацків, ООЧСУ; Стефанія Рудик, ОЖ-ОЧСУ; Іван Винник, УНДім Микола Ганущак, ФКК, „Самопоміч" і Лаврентія Туркевич, Школа Кобзарського Мистецтва.

ЛИТОВЦІ СХВАЛЮЮТЬ ЗАЯВИ ПОЛЯКІВ

Чикаґо (ПС КУППО). — Як уже відомо з раніших повідомлень, чотири польські організації оприлюднили були відомий заклик до „Братів українців", білорусинів і литовців", в справі співпраці в боротьбі за національне визволення, підкреслюючи питання сучасних кордонів між цими ж народами.

Президія КУППО після узгіднення з усіма складовими частинами КУППО і їх Проводами подала своє становище проводам цих підпільних польських організацій, в якому висловлено щире бажання співпраці, а відносно справи сучасних кордонів підкреслено в „Становищі КУППО", що „вони не є виявом свобідної волі наших народів. Одначе визнаючи теперішній стан як реально існуючий факт, ми заявляємо наше принципове ствердження, що ніхто у світі не має права вирішувати питання кордонів наших держав, лише наші народи і ними вибрані державні органи у наших вільних і суверенних державах".

Як відомо, на конференції у Відні прийшло до тісної співпраці між балтицькими народами, поляками, чехами, грузинами і українцями, у висліді чого підписано спільну декларацію, під якою від українців підписались представник КУППО інж. Володимир Малинович і від Української Гельсінської Групи Надія Світлична. Президія КУППО розглянула прихильно участь КУППО у міжнародній організації створеній цими народами під назвою „Про — Кооперационе".

В низу подаємо текст надісланої заяви-відповіді литовців польським підпільним прганізаціям, яку підписала в імені литовців Литовська спільнота в світі:

Литовська спільнота в світі вітає пропозицію чотирьох організацій польського підпілля, організації „Воля-Справедливість-Незалежність", політичного руху „Визволення", ліберально-демократичної партії „Незалежність" і політичної групи „Воля", в справі кордонів Польщі з Україною, Польщі з Білорусією і Польщі з Литвою. Є очевидною правдою, що територіяльні конфлікти часто ділили, розсварювали і небезпечно ослаблювали як поляків, так і українців, та білорусів і литовців. Чотири організації польського

(Закінчення на стор. 3)

Відбудуться карнавалові вечерниці з презентацією дебютанток

Нюарк, Н.Дж. — Місцева Пластова Станиця і Гурток Пластприяту влаштовують традиційні карнавалові вечерниці з презентацією 24-ох дебютанток, що відбудуться у суботу, 31-го січня ц.р., в готелі Аспен, при 808 дорога ч. 46В в Парсіппані, Н. Дж.

Початок забави о год. 6:30, відтак презентація, вечеря і продовження забави до год. 1:30. Для осіб, які хочуть взяти участь тільки в забаві — квитки вступу є у висоті 20 дол. для дорослих і 15 дол. для молоді. До танців приґраватимуть дві оркестри — „Темпо" і „Гама".

В Австралії вийшла англомовна книжка в обороні українців

Філядельфія, Па. (О.Т.). — Заходами ветеранів УПА в Австралії минулого року у видавництві Бушелл пресс принтінґ появилося англійською мовою інформативне видання на 112 сторінок друку п.з. „Why is one holocaust worth more than others?" пера Юрія Чумацького.

Автор цієї книжки брав активну участь у житті Західньої України, а в роках 1943-48 був повстанцем у Карпатах. З відділом УПА пробився до американської зони в Німеччині. Тепер живе в Австралії.

У своїй книжці Ю. Чумацький дає вичерпну відповідь усім тим, які інспіровані Москвою, звинувачують українців у коляборації з нацистами та в антисемітизмі. Він сміливо ідентифікує тих, що від початків большевицької революції по сьогодні вчинили масові морди українського населення.

Це видання є компіляцією споминів і переживань автора та його сучасників. У ньому є поміщені статті писані українцями, жидами й поляками.

На вступі автор стверджує, що всупереч сфабрикованим після Другої світової війни очорненням українців у коляборації з нацистами та масових злочинах, Україна перша збройно протиставилася німецькому імперіялізмові на Закарпатті. Організатором цієї збройної сили був Роман Шухевич, пізніший головнокомандувач УПА, яка боролася на два фронти — проти німців і большевиків. Автор пригадує, що в 1939 році московські та гітлерівські дипломати підписали договір співпраці й розпалили Другу світову війну.

Книжка має такі розділи: Шлях до голокосту, Ловці нацистів, чи російські ступайки? Українці це „нацисти й антисемити", Голод в Україні, Життя американського жида в Ізраїлі, Червоні комісари, Жидівські автори в обороні України, Подвійний стандарт, Погроми жидів Петлюрою, Вони мають відвагу говорити, Сіоністи, Еріх Кох, Референції та бібліоґарфія.

В тексті поміщено 18 знімок: визначних борців за волю України, відділів УПА, українців помордованих НКВД і нацистами та дві орієнтаційні історичні карти.

Це видання містить багато цікавого і потрясаючого матеріялу. Незабаром воно буде перевидане масовим тиражем і появиться до розпродажу в ЗСА.

У справі замовлень слід писати на адресу: Veterans of the UPA, 11-15, Church St., Lidcombe, N.S.W., 2141, Australia.

Клюб книголюбів історії рекомендує книжку Р. Конквеста

Кеймбридж, Масс. (ФКУ). — У січневій висилці Клюбу книголюбів історії, яку отримають понад 100,000 членів клюбу, включено чотиристорінковий опис книжки Роберта Конквеста „Жнива смутку", подано деякі цитати з книжки і фотографії з часів Великого голоду. Книжку рекомендується як новий додаток до лектури, пропонованої членам клюбу.

„Жнива смутку" спонзорували, як відомо, Фонд Катедр Українознавства та Український Народний Союз. Книжка появилась осінню 1986 року у видавництві Оксфорд юніверситі пресс. Дотепер вже видруковано 31,500 примірників, трьома накладами.

Представник видавництва Дж. Серой, твердить що книжку друкуватимуть так довго, як довго на неї існуватиме попит. За рік книжка повинна б появитися в м'якій обкладинці.

Дж .Серой заявляє, що „книжка 'Жнива смутку' принесла видавництву надзвичайний успіх. Переважно наклад книжки академічного характеру буває лише на 5,000 примірників. А тепер рекомендація книжки Клюбом книголюбів історії серед читачів, які цікавляться історією, напевно принесе додатково багато замовлень".

Священик закликає до бльокади Лівії

Вашінгтон. — Консервативний журнал „Полисі Рівю" надрукував статтю кандидата на пост президента, євангелистського священика Патрика Робертсона, в якій він закликає встановити військову бльокаду Лівії і надати реальну військову допомогу антисандіністам для скинення режиму Даніеля Ортеґи.

Не називаючи прямо президента Роналда Реґена, П. Робертсон різко критикував „дуже нерішучу" зовнішню політику вашінґтонської Адміністрації. „Заяви Уряду про боротьбу з тероризмом втратили всякий сенс після того, як в Іран була таємно доставлена зброя, — пише Робертсон. — Передача грошей нікараґуанським контрас без відома Конґресу свідчить про недосконаліcть нашої демократичної системи".

Робертсон обвинуватив Совєтський Союз у створенні всіх проблем, з якими З'єднаним Стейтам доводиться мати справу у своїй зовнішній політиці. Аятолла Хомейні, Муаммар Каддафі і Даніель Ортеґа, за словами Робертсона, є лиши інструментами в руках Москви.

Робертсон вважає, що З'єднані Стейти Америки могли б легко бльокувати зовнішні контакти режиму полковника Каддафі, заміновуючи морські шляхи вздовж лівійського побережжя. „Бльокада Лівії при допомозі мін, скинених з військових літаків, зайняла б кілька хвилин, — пише Робертсон. — Злочинний режим Каддафі залишився б без валютних приходів і не міг би підтримувати міжнародний тероризм. Якщо країни совєтського бльоку пішлють Каддафі свої виловлювачі мін, це ще раз підтвердить їх політику заохочування злочинців. Бльокада не означала б проголошення війни, але захоронила б невинних людей від загрози терористів. Ми не повинні підтримувати антисандіністів потайки. Нам не потрібна маленька брудна війна. З'єднані Стейти повинні відкрито виступити проти совєтських маріонеток, які оперують поблизу наших кордонів."

На закінчення Робертсон закликав зірвати дипломатичні відносини з режимом Ортеґи і офіційно визнати антисандіністів.

ПРЕЗИДЕНТ ВИГОЛОСИВ ПРОМОВУ ПРО СТАН УНІЇ

Президент Р. Реґен.

Вашінгтон. — У вівторок 27-го січня 1987 року, президент Роналд Реґен виголосив перед зібраними членами Сенату і Палати Репрезентантів свою шосту з черги промову про стан Унії.

Члени Конґресу прийняли Президента теплими оплесками, після його довшої неприсутности з приводу недуги та операції, як також оплески переривали час-від-часу промову, яка тривала понад півгодини.

На промову Президента очікували всі з великою цікавістю з уваги на те, що вона припала на час, коли популярність Президента сильно впала після виявлення продажу зброї Іранові. Але у своїх словах Р. Реґен заторкнув лише одним реченням неприємну для нього та його Уряду аферу, кажучи, що „зроблено велику помилку та не осягнено того, чого бажалося". Він заявив, що перебирає повну відповідальність за події, які сталися в останньому часі, але далі перейшов до інших справ на зовнішньому відтинку, підкреслюючи стабільність і відсіч комунізмові у світі. Він заявив, що ЗСА поважно ставляться до наладнання кращих відносин із СССР, не зважаючи на те, що у розмовах в Ісляндії із Горбачовим він не осягнув того, чого сподівався.

Але Президент стійко підтвердив, що буде продовжувати розбудову оборони і що буде ставити вето, коли Конґрес схоче зменшити видатки на зброю.

Відтак Президент перейшов до внутрішніх проблем держави і тут порушив справи поліпшення економічного стану та торгівлі ЗСА із іншими країнами, пляну забезпечення проти затяжних недуг, нового пляну боротьби із безробіттям і ревізії бюджету, щоб побороти задовження.

У своєму зверненні часто відкликався до Конституції і її творців пригадуючи, що говорить перед історичним сотим Конґресом і в 200-річчя американської Конституції. Остання частина звернення нав'язувала до слів, які повторяються у Конституції — „ми — нарід" і тут Роналд Реґен подавав ряд прикладів, до яких чинів є готові члени цього великого американського народу.

На початку звернення Р. Реґен привітав нового речника Палати Репрезентантів, що прийшов на місце Т. О'Нілла, Джіма Райта.

Звернення Президента передаване було на усі великі телевізійні станції, які опісля аналізували промову та відповідь представників Демократичної партії, а це Джіма Райта і сенатора Роберта Бирда — речника більшости в Сенаті.

Помер Володимир Королик

Ню Йорк, Н. Й. — Тут несподівано у вівторок, 27-го січня 1987 року у пополудневих годинах помер видатний актор українських театрів в Західній Україні, зокрема театру Йосифа Стадника і Володимира Блавацького, Володимир Королик.

В. Королик був відомий українській громаді в Ню Йорку та брав активну участь в громадському житті. Помер, проживаючи самітно, на 80-му році життя.

Похоронні відправи відбудуться в четвер і п'ятницю, о год. 7-ій вечора в похоронному заведенні на Асторії, а Служба Божа в суботу, о год. 9:30 ранку у церкві св. Юра в Ню Йорку а відтак похорони на український православний цвинтар св. Андрія Первозванного у Бавнд Бруку.

У СВІТІ

МІЖНАРОДНА КОМІСІЯ в справі розслідування обставин летунської катастрофи, в якій 19-го жовтня минулого року загинув президент Мозамбіку Самора Машель, опублікувала підсумки своєї праці. Висновки комісії катеґорично спростовують обвинувачення, висунуті проти Південно-Африканської Республіки так званими прифронтовими державами.

В СКЛАДІ ГРУПИ представників американських університетів до Москви прибув син Єлени Боннер, Алєксєй Сємйонов, якому совєтські власті видали в'їзну візу. На летовищі Шереметьєво А. Сємйонова зустрічали Єлєна Боннер і академік Андрей Сахаров. Відповідаючи на запитання репортерів А. Сахаров сказав, що проблема прав людини в СССР відрізняється особливою складністю, а нерідко є і причиною траґедії. „Я сподіваюся, що недавні зміни в політиці уряду є початком дуже важливого процесу, — сказав Сахаров. — Але тільки повна амнестія для всіх політичних в'язнів підтвердить, що зміни мають необоротний характер".

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР АНГЛІЇ Марґарет Тачер заявила недавно, що якщо у чергових парляментських виборах перемогу здобудуть консерватисти, то з соціялізмом у Великобританії буде покінчено назавжди. Майже слово в слово це повторили два інші діячі Західньої Европи — Гельмут Коль і Жак Шірак. Тенденція до денаціоналізації спостерігається і в інших европейських країнах, в яких багато вдумливих державних діячів приходять до висновку про переваги вільного ринку. Навіть в Італії, де більше половини фірм і компаній контролює держава, можна бачити намагання віддати перевагу приватним власникам.

НА ШЛЯХУ В ЗІМБАБВЕ, Замбію і Сенеґаль прем'єр-міністер Канади Браєн Малруні відвідав Ватикан і мав півторигодинну розмову з Папою Іваном Павлом II. Хоч за традицією тема розмови не була подана репортерам, стало відомо, що мова йшла головним чином про апартеїд у Південно-Африканській Республіці. Пресовий секретар канадського прем'єра Мішель Ґратон повідомив репортерів, що Б. Малруні обговорить з лідерами трьох африканських країн справу про економічні санкції проти ПАР, при чому особливу увагу він приділить тій обставині, що такі санкції можуть стати тягарем для тих країн, які межують з ПАР. Пресовий секретар сказав, що Малруні хоче обговорити можливі способи надання допомоги цим країнам.

РЕЧНИК ПРИКОРДОННОЇ поліції Західньої Німеччини повідомив, що у п'ятницю, 23-го січня два молоді громадяни Східньої Німеччини перейшли кордон і попросили надати їм політичний притулок. Втікачі є робітниками-будівельниками. Починаючи з 1-го січня цього року зі Східньої Німеччини в Західню перейшло сім осіб.

В АМЕРИЦІ

НА ПІДСТАВІ ОПИТУ, ЩО їх телефонічно перевели від 18-го січня до 21-го січня „Ню Йорк Таймс" і Сі-Бі-Ес Нюз, можна сказати, що американський народ доволі скептично задивляється на справу Ірану і контрас в Нікараґуа. Загальна картина — 1,590 опитуваних дорослих осіб відносно їхніх поглядів на теперішній Уряд і Президента визначається непевністю і розбіжністю поглядів, особливо в таких точках як закордонна політика і економіка Америки в майбутньому. Хоча в загальному американці вдоволені із нинішнього економічного стану, вони менше оптимістично задивляються на майбутнє економіки, як це було рік чи два тому. В одному американські громадяни однозвучні з Президентом і різко змінили свій погляд — у справі дуже важливій для Президента, тобто в потребі Стратеґічної оборонної ініціятиви. Більшість заявилася за тим, що протиракетна міжпростірна оборона конечно потрібна і варта виділити на неї гроші із державного бюджету.

СНІГОВА БУРЯ, ЩО розпочалась в понеділок вранці, 26-го січня, після великого буревію, у відстані лише п'ятьох днів, важко вдарила північносхідне побережжя ЗСА і район метрополітального Ню Йорку. Сильні завії вітрів і глибокі засипи снігу просто поховали під собою доми, зокрема на передмістях. Найбільш дошкульно вдарила сніговія південну частину Ню Джерзі, де впало від 10 до 16 інчів снігу і східній Лонґ Айленд, де було від 8 до 9 інчів снігового опаду. У місті Ню Йорк було від 3 до 5 інчів снігу, теж саме в Коннектикат. У Новій Англії позамикали летовища і відкликали польоти, сповільнився місцевий автомобільний і залізничний рухи, а 300,000 державних урядовців примушені були залишитися вдома.

ЩЕ ЗАКИ ПРЕЗИДЕНТ РЕҐЕН внесе пропозицію встановлення законів в справі спеціяльної забезпеченевої програми для важко хворих осіб, Конґрес уже почав над цим свою працю. Секретар для справ здоров'я і служби для людей д-р Отіс Р. Бовен запропонував поширення медікеру — забезпеченевої програми для 31 мільйонів старих і нездібних до праці осіб, щоб із державного бюджету покрити кошти довгого їх перебування в лікарнях. Натомість Берил В. Спрінклер, голова Ради для економічних справ Джеймс Міллер, директор Бюра бюджету, та Едвин Міз, генеральний прокуратор який очолює Раду для справ внутрішньої політики — всі вони запротестували, щоб видавати гроші на цю забезпеченеву програму. З уваги на поділ поглядів у цій справі Адміністрації, члени обох партій в Конґресі вирішили взяти ініціятиву в свої руки.

ПРЕЗИДЕНТ РЕҐЕН у понеділок, 26-го січня висловив свою безсильність і просто неможливість, щоб запобігти схопленням американців у Ливані. Він сказав, що ці три останньо схоплені американські громадяни і один індієць зовсім зігнорували пересторогу уряду і залишилися в Бейруті — „на їхній власний риск і власну відповідальність". Визначуючи ситуацію в столиці Ливану як стан — „тотальної анархії", Президент у заяві, що її відчитав його речник, сказав, що „є межі, що наш Уряд може зробити для американців у такій хаотичній ситуації, як це є сьогодні в Ливані". У своїй заяві Президент теж покликався на осторогу Державного департаменту, в якій ще минулого вівтірка було сказано взагалі не їхати до Ливану, а тим американцям, що там є, слід негайно виїхати. В противному випадку Америка не зможе їх захищати.

ПАРИЗЬКІ ЗУСТРІЧІ

Людина, що працює над забутим голодом

(О. Кузьмович). — Справді видається на перший погляд дивним, що тепер, коли українська спільнота в останніх роках віддала стільки енерґії, матеріяльних засобів і часу, щоб відкрити перед західнім світом цілу ширину совєтського народовбивства у Великому голоді в Україні в 1932-33 роках, найшлася людина, яка з переконанням і науковим підходом посвятилася справі розкриття іншого голоду в Україні, голоду в роках 1921-23.

Треба, однак, послухати вияснень проф. Романа Сербина та побачити сотки знімок і томи прилог, що він вже призбирав, щоб здати собі справу із цілої важливості завдання, яке він взяв добровільно на себе.

Із справжнім захопленням науковця, який посвячується всеціло одній темі і старається її представити у повному світлі, проф. Р. Сербин, взяв відпустку з університету в Монтреалі, де викладає історію, і тепер розїжджає по місцях, де може знайти в архівах матеріял до свого проєкту.

Проф. Р. Сербин при праці.

(Закінчення на стор. 4)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Tel.: (201) 451-2200

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Москва і Пекін на шляху до реформ

Відомо, що коли в лютому місяці 1972 року тодішній президент Ричард Ніксон рішився прийняти запрошення від комуно-китайського диктатора Мао Зедонґа і полетів засекречено до Пекіну, то зробив це тільки після того, як його дорадник для справ крайової безпеки, пізніше державний секретар Генрі Кіссінджер запевнив його, що ворожнеча між Москвою і Пекіном зайшла так далеко, що ті два комуністичні колоси ніколи не замиряться на протиамериканській базі. Те ствердження виявилося правильне. Воно пригадується, коли читати у „Крищен Саєнс Монітор" з 12-го січня ц. р. першорядну статтю професора політичних наук у Колюмбійському університеті в Ню Йорку, Северина Балера п.з. „Росія і Китай: молоді супроти старих лідерів".

Тонка політична аналіза й подивуґідна правдива характеристика обох тих комуністичних суперпотуг мусить цікавити нас українців, бож Україну силоміць втолочено в советську імперію і ми мусимо стежити за всіма процесами, які переходять в Евразії та в самій Азії, бо з ними тісно пов'язана доля українського народу. Знаменито схоплений у цій статті парадокс, що коли в СССР диктатором став 56-річний — отож ніби молодий — Міхаїл Ґорбачов, а в суходільному Китаї володарем є 82-річний Денґ Шіаопінґ людина віком стара, а проте в СССР реформаторський рух іде дуже повомі, пиняво, обережно і залякано, а в Китаї поступає швидко і радикально — цілком навпаки, як загально прийнято думати про людей молодих і старих.

Автор цієї англомовної статті з'ясовує той парадоксальний феномен логічно і переконливо. Мовляв, СССР — це конґльомерат народів, серед яких корінні росіяни становлять тільки 51 відсоток (можна додати: швидко стануть меншиною). У Китаї існує расово-національний моноліт. Советський Союз пересварений з усіма — зі СССР, з Західньою Европою і Японією. Китай, навпаки, з усіма тими країнами зберігає гарні взаємини, які кращають, а не погіршуються. Советський Союз наставлений аґресивно супроти зовнішнього світу, його закордонна політика базована на експансії і вона тепер заплутала СССР у війну з автохтонним населенням Афганістану та Анґолі. Суходільний Китай, навпаки, не має ніяких імперіялістично-експансивних амбіцій і може спокійно всю свою увагу скерувати на потреби власної країни. У Советському Союзі за традицією царської Росії люди усіх верств вдавали, що працюють (автор висловлюється делікатно, бо не хоче сказати одверто, що корінні росіяни-москвини відомі із своєї лінивої, ледачої вдачі), — китайська людина подивуґідно роботяща. Сталін винищував своїми „чистками" мільйони громадян виключно задля закріплення своєї диктаторської влади. Мао Зедонґ також увів хаос своєю „культурною революцією", але Сталін закріплював свою владу винищенням хліборобської верстви, тоді, коли Мао навіть в добі „культурної революції" дозволяв скслективізованому селянинові передусім зібрати земні плоди для себе і своєї родини. Тепер, як на глум комуністичний Китай став експортером збіжжя — навіть до Советського Союзу. Советський Союз, розсварившись з цілим вільним світом, боїться двосторонньої війни і той страх гальмує його зацікавлення внутрішніми потребами та турботами — він боїться тільки одного евразійського сусіда... Не стало Сталіна і не стало Мао Зедонґа, але Міхаїл Ґорбачов далі спирається на давньому московському націоналізмі, який боїться свободолюбних реформ, бо вони невідмінно мусять сприяти відосередковим національним рухам, що остаточно привело б до загину імперії. Китайська Народна Республіка такої проблеми не має і його зворот в сторону демократії не зупинений всіма тими гонами, які характеристичні для советської імперії, наслідника і переємника царської Росії.

У цій знаменитій інформаційно-аналітичній статті американського професора не сказано ще, що зворот у сторону реформ по лінії демократії зумовлений банкрутством марксизму, який не передбачив, що будуть леґалізовані робітничі спілки, що будуть дозволені страйки і що в інтересі робітників у капіталістичних демократичних країнах лежатиме розвиток, а не занепад промислу та всіх інших варстатів праці. Очевидно, американський професор політичних наук не поставив крапки над „і": комуністична імперія, яка побудована на воєнних підбоях і тримається силою війська і поліції мусить розлетітися. Це писаний закон історії, який здійсниться також у застосуванні до Советського Союзу.

Андрій Качор

ДЕРЖАВНА І ХРИСТИЯНСЬКА СОБОРНІСТЬ КНЯЗЯ ВОЛОДИМИРА

(З циклу: „Християнство в Україні")

Державна, національна та релігійна соборність — це національний ідеал кожного народу. Це теж ідеал українського народу. Він зродився ще за княжих часів. Відтак відроджувався в нашій славній козацькій добі, а останньо він був короною наших визвольних змагань. Дати 22-го січня 1918 і 1919 років — це безсмертні дати відродження нашої державности і нашої національно-державної соборности.

Соборність українських земель і українського народу в Україні та в діяспорі — це ключ української визвольної політики до здобуття повної суверенности України. Це дуже важна проблема, мабуть найважливіша з нашого буття і про неї треба ще багато, багато говорити та ще більше писати, зокрема тепер, коли стоїмо на порозі святкувань 1000-річчя нашого християнства, яке було основою нашого національного і державного соборництва.

Святкуючи кожного року в січні Свято Української Державности і Соборности — Акти 22 січня 1918 і 1919 років — ми чомусь забуваємо в ті дні згадати, хоч би одним, двома реченнями, основоположника першої і могутньої української держави, імперії на Сході Европи, князя Володимира Великого та вияв його найбільшої політичної мудрости: прийняття та поширення християнства, одного соборного християнства, неподіленого, на всі українські землі.

* *
*

Володимир Великий, великий князь Київський — це один із найбільших державних діячів княжої України. Син князя Святослава, внук великої нашої княгині Ольги, також великих наших державних діячів, але їм не судилося завершити будівлю української держави так, як цього доконав Володимир Великий.

Він об'єднав усі східньо-слов'янські племена в одну велику державу, посадив на різних волостях своїх синів намісниками, щоб пильнували ладу і державної та політичної єдности. Він відбув цілу низку воєнних походів проти сусідів, примушуючи їх шанувати його особисто і його велику державу.

З історії знаємо, що цілий тодішній чужинецький світ нашого великого князя називав королем, або імператором. Так його, пізніше, величав і Київський Митрополит Іларіон, перший українець на митрополичому київському престолі (1051-1054 рр) у своєму „Слові о законі", виголошеному в роковини смерти цього великого нашого володаря.

Послів Володимира Великого до чужих держав називали „послами руського короля". Щойно пізніше, під впливом московських істориків, щоб принизити повагу наших володарів, почали їх називати „князями", що, на жаль, прийняли і наші історики.

Володимир Великий, перший з наших володарів, зрозумів, що найбільшою і вічною силою для людини є релігія. Він також перший з володарів нашої землі побачив перевагу християнства над поганством і тому, не вагаючись, 988 року охрестив Київ, а з ним усю Русь-Україну, проголошуючи християнство релігією українського народу і української держави.

Християнство стало тим політичним цементом, що злучило та об'єднало всі наші племена, роз'єднані різними поганськими віруваннями, в одну сильну державу і створило з українських племен один державний нарід.

Коротко кажучи, християнство стало ідеалом соборности нашого народу і таким залишилося до наших часів.

* *
*

З всесвітньої історії знаємо, що всі великі держави та культури тих державних народів розвивалися рівночасно з розвитком релігійного життя та падали з упадком релігії. Людство ще досі не видумало якоїсь вищої сили, крім релігії, для поборювання морального і соціяльного розкладу, чи для поборювання містицизму, бо тільки воно, християнство, показує людині шлях, де шукати і як шукати Бога, щастя і обнови людського життя.

Володимир Великий, ще перед охрищенням примусив грецьких імператорів віддати йому грецьку царівну Анну за жінку. Це він міг зробити тільки тому, що мав добре зорганізовану і могутню армію. Перемога Володимира Великого над Візантією (тодішня назва Греції) під Корсунем 988 року — це була не тільки військова перемога, але й політична, бо він став рівним грецьким імператором, а мілітарно навіть сильнішим за них. Після перемоги греками, він через жінку Анну здружився з ними і користав з їхнього досвіду.

Прийнявши християнство за візантійсько-болгарським зразком, Володи-

(Закінчення на стор. 3)

А. Альмоґ

ІЗРАЇЛЬ І СПРАВА ДЕМ'ЯНЮКА

Перед судовим процесом українця Івана Дем'янюка в Ізраїлі, перенесеного суддею тепер несподівано з 19-го січня 1987 року на 16-го лютого ц.р., ізраїльську пресу заповнює злива статтей, коментарів, вісток про українців і їхню здогадну співпрацю з нацистами. Є серед друкованого в Ізраїлі також, хоч їх дуже небагато, прихильні українцям матеріяли, як ось і оця стаття, яку помістив нещодавно російськомовний журнал „Круг" в Ізраїлі, і яку тут пропонуємо у перекладі Л. В-ої для читачів щоденника. — Редакція.

I.

Іван, він же Джан Дем'янюк, був доставлений з Америки в Ізраїль і очікує в тюрмі „Айялон" початку судового процесу. Ізраїльське судівництво, яке зустріло Дем'янюка з „захопленням і задоволенням", поступово заспокоїлося. Ім'я Дем'янюка зникло з перших сторінок газет і почали лунати питання тверезі і навіть наче розумні: „Чи варт?", „Хто він такий?", „Кому це на користь?" А й справді, єсть у цій справі якийсь недобрий присмак, якась недоговореність, і, якщо бажаєте, подвійна бухгальтерія.

Жив і працював у американському місті Клівленді хороший механік, „людина золотих рук", українець Іван Дем'янюк, який ніколи особисто не крився, що він служив якийсь-там час у німецькій армії, і який ніколи не міняв свого прізвища. Для мене це означає лише те, що ця людина не почувала особистої провини за собою, а той факт, що він служив у німецькій армії, ще нічого не означає; більш того, генерала Власова я поважаю безпорівняльно більше, ніж маршала Конєва, переконаного антисеміта, що зупинив свої частини на підступах до Освєнціму, щоб дати можність есесівцям закінчити знищення в'язнів, які ще лишилися в живих. Щож торкається коляборації, то навіть генеральний секретар найбільш „прогресивної" партії комуністів, Жорж Марше, грішив цим під час війни.

У 1977 році, аж 32 роки після закінчення Другої світової війни, Дем'янюка випадково впізнає по фотографії один з уцілілих жидівських в'язнів Треблінки, який пізнав у ньому „Івана Ґрозного", одного з працівників крематорії, який відзначався особливою жорстокістю. Прізвище „Дем'янюк" людині, що пізнала його, нічого не говорило. Що особливо цікаве, впізнали на згаданій саме цій фотографії такого собі Федоренка, також до речі, українця, що перебуває тепер у Советському Союзі, і невідомо, що він там робить у той час.

Два роки перед описаними подіями якийсь такий, начебто американо-український журналіст, „Василь Ярченко", який регулярно їздив до Советського Союзу і мав там доступ до архівів КҐБ, скерував у Іміграційну службу ЗСА список 73-ох американських українців, які співпрацювали, згідно з його донесеннями, з нацистами у час Другої світової війни.

Американські слідчі, діставши у своє посідання матеріяли з архівів КҐБ, звернулися до даної установи з проханням про доповняльні матеріяли на Дем'янюка і — відповідь не примусила на себе довго чекати. Там, неначе, на те тільки й чекали. Звідти надійшла надиво добре збережена посвідка про цю особу, посвідка, що невідомо якими шляхами опинилася в архіві КҐБ, з фотографією людини, подібної на „Івана Ґрозного", а також особисте досьє (файл) Івана Дем'янюка з вишкільного табору Травніки.

Такі факти.

Зовсім можливо, що Дем'янюк і „Іван Ґрозний" — це та сама особа. Можливо теж, що 20-річний Дем'янюк, поставлений німцями на „працю" біля крематорії, дійсно відзначався там жорстокістю і садизмом; але є одне у цій усій історії, поприщо проходять майже всі західні журналісти, цього не зауважуючи. Це річ над якою варт зупинитися: ініціятива цього розкриття належить КҐБ, який дбає тільки про свої інтереси, з чітко визначеними цілями.

Не випадково, видно, „Василь Ярченко" регулярно привозить із КҐБ до ЗСА матеріяли на українців, і по ріжнобіжних каналах передає ці матеріяли до Ізраїля, бо найбільше у Кремлі боїться єдиного фронту народів, які постраждали від комунізму. Як не згадати у цім контексті про наших „активістів з кувадлами", які по-варварському зруйнували пам'ятник жертвам жидівського і українського народів, що постраждали від комунізму і фашизму. Заваджав комусь цей пам'ятник! Дуже заваджав!

Не вірю я у дружбу поміж українським і жидівським народами, бож дружба — це катеґорія особиста, а не колективна, і є такою ж вигадкою советської пропаґанди, як і комунізм. Відносини поміж народами повинні будуватися на ґрунті взаємної поваги і міжнародного права. Не вірю я і в колективну відповідальність такого чи іншого народу. Росіяни не мають відповідати за злочини совєтської системи, як і німці за — за злочини нацизму. Українці також не мають відповідати за злочини „Івана Ґрозного", як і жиди — за злочини Розалії Землячки і Беля Куна, які спалювали живцем у паротягових печах офіцерів Білої армії.

Закінчення буде.

З ЖИТТЯ І ЗНАННЯ
Редаґує: Лев Яцкевич

Революційні винаходи та соціяльні послуги, що змінили наше життя

Пишучи про ці винаходи та послуги, маємо здебільшого на думці пристрої нашого щоденного вжитку та соціяльні поліпшення, такі, як: як соціяльне забезпечення, медикер, велфер, „Джі ай Билл" (про безплатне навчання військових ветеранів та забезпечення, на випадок недуги і смерти тощо), які змінили докорінно життя у всіх цивілізованих країнах, а в ЗСА зокрема.

Уявім собі наше сучасне життя без супермаркетів, без антибіотиків, кухонного холодильника, машини до прання, телефону, телевізії, автомобіля та „Блю Кросу".

Або уявім собі, як виглядало б наше життя без морґеджу, замороженої їжі, синтетичних матеріялів та емеритури із соціяльного забезпечення.

Ті всі винаходи та соціяльні послуги, це нові прищельці, що з'явилися на небосклоні нашого життя щойно півсторіччя тому.

Приблизно в тому самому часі була заснована в ЗСА юнія консументів („Консумерс Юніон"), неприбуткова організація для захисту споживачів, яка поставила собі за мету перевірювати якість нових харчових продуктів, справність й довір'ягідність нових технічних уладжень, доцільність та користь з нових соціяльних послуг, врешті публікувати висліди тих перевірок у своєму щомісячному журналі „Консумерс Ріпорт".

Для відзначення 50-ліття свого існування в 1986 році вона, вирішила видати публікацію, в якій були б відмічені 50 найвагоміших продуктів нашої цивілізації за останніх 50 років. Ця публікація, до речі, вже надрукована та появиться невдовзі на книгарських полицях, п. з. „Я це куплю — 50 малих чудес та корисних послуг, що зробили революцію в житті консументів".

Ті всі „чудеса" та послуги описані в загаданій книжці, поазбучно, починаючи від повітрохолодника та кінчаючи на пральній машині. І так, на думку автора цієї публікації, без повітрохолодження не міг би сьогодні існувати, ні Лас Вегаз, ні Маямі, ні Гюстон, ні індустріяльна полоса т. зв. „Соняшного Пояса" (Сан Белт).

Звичайно, без повітрохолодження не могли б також існувати ні летунська комунікація, ні космічні польоти, ні компютори, ні підводні судна.

Ця книжка кінчиться описом пральної машини; притому, автор пригадує читачеві (а найбільше читачкам) про майже кошмарну працю праль, яку впродовж тисячів років людської історії виконували самі жінки (які ми й досі романтично називаємо „панями дому"), убогі служниці, або наймлені фахові пралі, що витрачали майже цілий день на підгрівання достатньої кількости гарячої води, втирання білизни та постелі на пральній дошці, викручування руками та розвішування на шнурках.

Звичайно, можна спорити над доцільністю поміщення в тій публіці того чи іншого винаходу, наприклад, механічної косарки, що причинилася до розвитку культури травників чи вимінних пелюшок, що зреволюціонізували важкі обов'язки багатьох матерів, але це не применшує, в жодному випадку, основної вартости тієї публікації. Те саме можна сказати про „Джіпа", що став предтечею розвагового, вакаційного автомобіля „Торонада", що започаткував погін передніх коліс чи врешті фольксваґена, що протоптав шлях малим економічним автомобілям.

Поряд з опублікованою книжкою, кураторія Проєктувального Музею Купер Гевітт в Ню Йорку (Філії Смитсонського Інституту) відкрила 23-го вересня 1986 року виставку всіх 50-ти винаходів, вміщених у згаданій публікації „Юнії Консументів". Ця виставка триватиме до 4-го січня 1987 року п. н. „Милеві стовпи: 50 років продуктів та послуг."

Цьому музеєві забрало доволі часу, щоб зібрати разом усі 50 експонатів на виставку. Тому деякі з них, представлені тільки символічно, або у виді реклям, оголошень чи телевізійних фільмів.

Для одних відвідувачів, ці оголошення та комерційні телевізійні реклями становлять джерело ностальгійного хвилювання, для інших, вони смішні та примітивні. Але, як каже латинська пословиця, „Важко спорити про смаки".

Ціла виставка розташована у виді семи показових груп, що мають певне логічне пов'язання. Одна з них, становить ґараж, устаткований автомобільними та огородничими приладами, інша, представляє вітальню з такими електричними уладженнями, як „Гайфай", телевізія, магнетні стрічки, компактні диски, звукозаписні та відеофільмові апарати.

У кухонній показовій групі показано холодильник „Гатпойнт", з 1950 року, устаткований замороженою яриною фірми „Бирдс ай".

Поруч, спальня з футбольними штанами з орльону, з 1941 року і спортовими черевиками, з 1985 року. Відвідувачі мають змогу заглянути до шухляди туалетного столика, в якому лежить асекураційна поліса „Блю Кросу", морґеджова поліса „Ей Ейч Ей", потвердження права до „Джі ай Биллу" та кілька пластичних кредитних карток. Революційне значення з Еф Ейч Ей морґеджу з (Federal Housing Administration), впро-

(Закінчення на стор. 3)

Іванна Савицька

В ОЧІКУВАННІ ЧУДА...

У зимне грудневе пополудневе сонце сліпило очі, вітер дошкульно пхався за комір плаща, бешкетував за плечима, а ноги танцювали дрібушки, розгрівалися гейби.

Сказавши просто, ми стояли в довгій -предовгій черзі, стояли на морозі цілу годину, поки дійшли до албанської греко-православної церкви св. о. Николая при 2701 Нарраґенсетт авеню у Чикаґо.

Як до цього прийшло? Телевізійні русла подали електризуючу вістку, що саме у цій церковці, 5-го грудня увечері заплакала ікона Божої Матері людськими (чи Божими) сльозами.

Не йнявши віри, ми слідкували за вістками і день — у-день з'являвся на екрані образ Матері Божої, візантійського стилю з описом надзвичайного дійства.

За декілька днів промовляв на телевізійному руслі нюйоркський албанський архиєпископ, називаючи плакучу ікону „чудотворним знаком", який говорить: „Пам'ятай те, що я є між вами, і я вами турбуюся".

У зимне грудневе по полудне станувши в чергу, що тягнулася вужиком уздовж цілого бльоку, ми терпеливо очікували чуда! Та вже ось — тут воно кидалося в вічі хоча б великою дисципліною тих, що чекали в черзі, мовчазністю і спокоєм, можна б сказати — покорою і набожністю сірої маси молодих і старих, здорових і калік, тих, у візках, і на милицях і зовсім маленьких дітей...

Розглянувшись довкола, нас вразило ярмаркове довкілля цієї албанської церкви, паркувальна, велика площа якоїсь торговельної фірми, безліч авт, шум моторів, передсвяточний будень, сповнений духом „бизнесу", а тут, на розі, скромна мала церковця, архітектурно незамітна, навіть без бань, тільки хрест на фронтовій стіні, а впритул до церкви — бенкетова заля з великим написом „бінґо".

Саме тут, у тій залі ми опинилися разом з іншими, і вже в теплі очікували входу до церкви.

На стіні висіла картка: „Заля вміщає 280 людей". Тут ми довідалися, що церква збудована в 1961 році албанськими еміґрантами греко-православного обряду, парафія маленька, всього двісті мирян і оце тут, в навечер'я празника св. Николая (6-го грудня за новим стилем), Мати Божа заплакала людськими, (чи Божими) слізьми.

Маленька деґресія в історію.

Албанія — найменша і найбільш відстала країна на Балканах. У пригорщах Юґославії, Італії і Греції, Албанія всього 50 миль широка, 210 миль довга , один 1-2 міл. населення. Промислово-мало розвинена, земні багатства не використані, 77 відсотків населення займається рільництвом („Ворлд Ґайд").

Албанська еміґрація рвонула звідти у п'ятидесятих роках із тих же самих причин, що й ми. Невелика горстка албанців осіла в Чикаго й заснувала церкву св. Николая в 1961 році.

Входимо у Божий храм. Купуємо по свічечці восковій, те саме роблять всі інші.

Церковця св. Николая сповнена сяйвом наче блискучий самоцвіт, розмальована, наче писанка, виблискує, мов різдвяний горішок, причаровує очі.

Зовнішньо-бідна, гейби дещо занедбана, та ось тут, перед нами краса візантійського стилю, іконостас потапає у золоті ,а на іконі Пречиста Діва з малим Ісусом на руках. Квіти і свічі, і пахуче кадило...— а сліз не видно...

Відорвавшись від черги сідаємо в третю лавку і чекаємо чуда. Боже, як ми чекали на нього, як молилися...

Мати Божа лиш часом плаче, плаче в деякі дні . — хтось із гурту сказав.

Раз-у-раз увихалися телевізійні люди, цокали апаратами, запалювали лямпи, та ікона стояла непорушно, очі не плакали.

Чергового дня я метнулася до редакції місцевої газети за якимись офіційними даними. Наш щоденник не цікавився подією, але чикаґська газета помістила цікаві статті.

Подаю уривки з „Чикаґо Трибюн" пера Мічела Лосіна з 12-го і 15-го грудня: „Парафіяни албанської православної церкви ім. св. Николая будуть пам'ятати Різдво 1986 року надовго. В цьому році невияснений феномен, плакуча ікона Непорочної Діви Марії, зробила їхню церковцю осередком зацікавлення на всю околицю Чикаґо".

„Ікона, частина іконостасу, продовжує показувати вологість довкола очей і рук. Струмочки сліз падають на рукав, а потім на полотно у підніжжя ікони". (Тася Каввадіяс).

Голова грецької православної архидієцезії назвав плакучу ікону „чудотворним знаком", а церковна управа з трудом намагається подолати постійний надлив людей, що з надією на чудо приходять до цієї церкви.

Статті були довгі, підсилені знімками.

Недавно, на руслі дев'ять, о 9-ій годині вечора знову з'явилася Натір Божа. Звітодавець подав, що в пересічі кожного дня відвідує церкву 7,000 мирян різної віри, віку і національности. Церква відкрита від 10-ої ранку до 10-ої вечора.

Ми знову поїхали тамтуди. Черги й черги, але менші, легше пройти, світимо свічечки, підходимо ближче і ближче. Ікона Божої Матерії променіє святістю і красою. Дехто виймає близьковид і їм це проходить гладко, я націлююсь фотоапаратом завбільшки поштової картки, але сильна рука упорядниці хапає мене за рам'я.

— Фотографувати невільно, викрутіть рольку і віддайте мені цілий фільм.

— Стрічка зовсім порожня, це перша знімка, та й ця без світла.

— Викрутіть рольку, — говорю, — швидше, швидше, у мене немає часу.

Люди стали здивлятися, метушня біля фільму забрала людську увагу, заколотила настрій.

Я викрутила рольку, віддала жінці, і сіла в лавку тремтячи від зворушення і образи. Невже отут, перед Святою Іконою, годиться так різко і так голосно говорити, зі злістю навіть.

Примкнувши очі хотілося зібрати мислі, успокоїти нерви, позбутись гіркости, що заливала душу. Уста не молилися тільки серце.

Поволі, поволі ікона, свічі й Дитятко Ісус закружляли довкола мене гейби якоюсь весняночкою, заколисали мене, обгорнули п'янким ладаном і я гейби почула, як капають дрібнесенькі сльози, одна за одною, капають на рукав і на сукню Марії. Побачила, чи почула? Сама не знаю. Усе мерехтіло й пливло золотою, мрячною каскадою. Було так добре і так благодійно тоді...

(Закінчення на стор. 4)

Литовці...

(Закінчення зі стор. 1)

підпілля стверджують, що признання теперішніх кордонів являються єдиною розв'язкою таких конфліктів. Воно є життєвою необхідністю для наших народів в боротьбі за національне визволення... Сучасні кордони повинні залишитися, бо так ми розуміємо добро наших народів і такою є наша спільна воля: віримо, що ця пропозиція є важливим кроком на шляху до позитивної розв'язки усіх труднощів між нашими народами...

Для нормалізації відносин є необхідно, щоб польський нарід признав і шанував, повністю та без передумов, незалежність Литви і її територіяльну цілість, зі столичним Вільном і віленським краєм... За правдиві кордони між Польщею і Литвою уважаємо їх історичні кордони до 1795 року, коли ці кордони не були накинені ніякими договорами. Одначе ми згідні, щоб теперішні кордони між Польщею і Україною, Польщею і Білорусією та Польщею і Литвою вважати непорушними, не зважаючи на правні та історичні, чи етнічні й територіяльні претенсії будь-якого народу чи держави. Такі претенсії зможуть бути прихильно полагоджені тільки за добровільною згодою вільних народів після їхнього визволення...

Засуджуємо таємне порозуміння Молотова і Ріббентропа, пофальшовані вибори в країнах зайнятих СССР, завдяки погрозам та шахрайствам і насильній окупації...

Ми згідні, що, не забуваючи минулого, ми мусимо глядіти на майбутнє і стреміти до взаємної пошани, згоди і співпраці.

Вітаємо чотири організації польського підпілля, які боряться за волю і незалежність Польщі та висловлюємо їм нашу пошану і солідарність.

Революційні...

Закінчення зі стор. 2.

ваджeного щойно 1-го грудня 1934 року, основувалося на його 15-річнім реченці сплати, що був тричі довший від конвенційного банкового морґеджу, та який, до речі, причинився до бурейного розвитку будівництва домів, головно на передмістях, з феноменом їх супермаркетів, кінотеатрів тощо. Так званий Джі Ай Білл (Government Issue) забезпечував кожному військовому ветеранові право на безплатні студії в університеті. Екзекутивний директор журналу „Консумер Ріпорт" заявив при відкритті цієї виставки, що за наступних 50 років „ми опублікуємо нову книжку, з новими 50-ти революційними продуктами та послугами, яких ми сьогодні не можемо собі ще навіть уявити!"

МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ справ Кувайту Сабах аль - Ахмед заявив, що уряд не має наміру вступати в будь-які переговори з приводу звільнення або обміну 17 терористів, які перебувають в кувайтських в'язницях і яких обвинувачують в організації вибухів в установах ЗСА і Франції на території цієї країни. „Ми не можемо поставити на одну площину злочинців і вбивць з однієї сторони, і невинних людей, захоплених як закладників з другої, — сказав міністер. З'єднані Стейти ніколи не вимагали такого обміну. Але якщо б американці і звернулися до нас з такою просьбою, ми б її не виконали. Ця справа стосується лише Кувайту і нікого більше".

ПРЕСОВЕ АҐЕНТСТВО комуністичного Китаю повідомило про вислання з країни репортера аґентства Франс Пресс американця Ловренса МекДоналда за „діяльність, несумісну зі статусом журналіста". Повідомлення китайського аґентства було передано після оголошення про арешт китайського студента, який нібито передавав репортерові секретні інформації. Речник Франс Пресс висловив абсолютну впевненість, що Л. МекДоналд не винний.

ПОДАЮ ДО ВІДОМА,
що з днем 29-го січня 1987 р. виступаю
з RELIEF COMMITTEE FOR LEMKIWSCHYNA.

Євген Тилявський

ПОДЯКА

Від щирого серця хочу подякувати всім, хто спричинився до успіху, присвяченого мені Ювілейного Свята, яке відбулося 23-го листопада 1986 року в Будинку Визвольного Фронту в Ню Йорку.

Усім організаціям і приватним особам, хто письмово і усно привітав мене, всім, хто взяв участь в мистецькій частині, хто приніс мені подарунки і квіти, хто подбав за смачний підвечірок та інше.

За відгуки в пресі, за милі спогади, вірші і промови. І всім присутнім, які так тепло і зворушливо мене привітали.

Велике зсім вам спасибіг!

Алла Давиденко-Коссовська

ЗВЕРНЕННЯ
ПРОВОДУ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

Провід Українських Націоналістів у своїй діяльності керується основними принципами і завданнями визначеними основоположниками Організації Українських Націоналістів —об'єднаними силами всієї української нації боротись за здобуття української самостійної соборної держави—з тривогою слідкує за постійним поглиблюванням внутрішньо-національних розходжень поміж існуючими в діяспорі українськими політичними формаціями. Вони щораз більше концентрують свою увагу на давно минулі причини цих розходжень і неспівмірно менше кладуть наголос на те, як скріпити прямування до об'єднуючої мети всіх українських самостійників і соборників—до привернення національно-державної суверенности українському народові на Батьківщині.

В сучасному етапі визвольної боротьби в Україні та в згоді з поглядами української спільноти у вільному світі, визнаючи потребу політичного плюралізму для свобідного вияву політично-програмових заложень і поглядів політичних середовищ і вільних одиниць, всім українцям потрібно єдности в основній справі—справі безкомпромісової боротьби з поневолювачами України! До цієї спільної мети повинні ми прямувати якщо не об'єднаними, то щонайменше скоординованими силами.

Ми бачимо посилені вияви боротьби московського імперіялістичного центру скеровані як проти діячів руху спротиву в Україні, так і проти всіх виявів самостійницько-соборницької дії українців у вільному світі. Проти цих атак ворога нам потрібно сконцентрованих чи скоординованих акцій не лише оборонного, але й наступального характеру. Цей наступ ворога вказує на необхідність ревізії доцьогочасного фраґментаризму українських самостійницьких сил.

Організація Українських Націоналістів зродилась у висліді усвідомлення необхідности об'єднання всіх сил української нації у боротьбі з ворогами України і стоїть вона твердо на цих принципах і сьогодні.

Наша тверда віра в спроможність українського народу встоятись у боротьбі з ворогами зродила гасло „Наша сила в нас самих" і більш чим пів століття важкого досвіду потверджують, що тільки в єдності з українським народом, в кожночасній допомозі в його боротьбі криється сенс суверенної української визвольно-політичної акції.

З вірою в наш нарід ОУН при допомозі самостійницьких сил включилася була в державне будівництво Карпатської України;

— в жорстоких обставинах німецької окупації в часі Другої світової війни, при активній співдії ОУН, постала в Україні Всеукраїнська Національна Рада, як наявний доказ того, що українські самостійники з різних земель і формацій змагались за суверенність і державну незалежність українського народу на його території;

— в тихже обставинах зродились у часі Другої світової війни підпільно-революційні, повстанські та військові формації, які із зброєю в руках змагалися з усіма ворогами українського народу, повні віри в перемогу.

Висліди Другої світової війни вказали на необхідність спільного українського фронту в боротьбі з ворогами і тому ОУН вела впродовж десятиліть змагання за консолідацію українських політичних і суспільно-громадських сил. Створення Української Національної Ради в 1948 р. і Світового Конґресу Вільних Українців в 1967 році—при великому вкладі праці ОУН для успішної реалізації тих задумів—залишились чи не найбільшими осягами українського політичного і громадського життя після Другої світової війни.

Останнє десятиріччя, на жаль, проходить у невідрадних умовинах деконсолідації українського політичного життя. Багато сил і енерґії віддано на широку дискусію, а то й полеміку про оцінку подій в Україні в часі Другої світової війни, про дійсні чи імовірні причини нездорових відносин в українському політичному, громадському, а навіть церковно-релігійному і науковому світі. Ряд публікацій та багато статтей на сторінках української преси насвітлили ті події з точки погляду поодиноких українських політичних середовищ, але не довели вони до узгіднення поглядів.

Щоб протидіяти тому станові, ОУН заініціювала створення Конференції Українських Політичних Партій і Організацій з метою координації зусиль у спільних справах, зокрема на зовнішньо-політичному відтинку. Створення Контактної комісії ОУН і ОУНз. Консультативне порозуміння між ОУН і УРДП, і праця консолідаційних комісій КУППО і ДЦ УНР сприяють наближенню українських самостійницьких політичних формацій. Всі ці намагання подиктовані свідомістю, що тільки в гармонійній співдії зможемо краще допомагати українському народові на рідних землях в його невпинній боротьбі за право жити вільним національно-державним життям та скріпити вияви багатогранного життя українців поза межами України.

Та не лише політична рація вимагає припинення внутрішніх фронтів.

До наших сердець і умів апелює надходячий неповторний ювілей в історії України. Стоїмо ж бо напередодні Тисячоліття Християнства в Україні! Всі ми, всі українці, повинні стрінути його в дусі християнської і національної любови в свідомості того, що успішне відзначення цього ювілею матиме преважливе значення для всієї Української Нації! Ми мусимо гідно і по-державницьки здати іспит в цьому справді переломовому періоді життя українського народу на батьківщині і української спільноти поза її межами.

Радіємо, що ієрархи й провідники Українських Християнських Церков прямують до цього Тисячоліття в дусі християнської любови й відзначуватимуть його соборно з усією українською громадою.

Провід Українських Націоналістів висловлює глибоке признання і вдячність всім ієрархам і провідникам Українських Християнських Церков за вияв цієї єдности, і закликає все членство ОУН і складові частини Українського Націоналістичного Руху посилити свій вклад у многогранну підготову до гідного відзначення цього великого ювілею української нації!.

В обличчі Ювілею Тисячоліття Християнства в Україні та в свідомості потреб визвольної боротьби українського народу в батьківщині, з метою посилення солідарної протидії української спільноти проти ворога-окупанта України і всіх тих сил, які ведуть протиукраїнську кампанію в країнах західнього світу, що може статись лише через ліквідацію фронтів як черговий крок в наших зусиллях на тому відтинку, Провід Українських Націоналістів оцим проголошує мораторіюм в справі пресової полеміки щодо розходжень з іншими українськими політичними середовищами відносно подій в минулому, зокрема з українськими націоналістами, які вийшли з рядів колись єдиної Організації Українських Націоналістів, очолюваної сл. п. полк. Євгеном Коновальцем і сл. п. полк. Андрієм Мельником.

Не відмовляючися від конструктивної дискусії про те, в який спосіб найкраще допомогти українському народові на батьківщині, ми апелюємо до проводів українських політичних середовищ долучитися до цього пресового мораторіюму бодай до часу закінчення відзначень Ювілею Тисячоліття Християнства в Україні.

Ми свідомі того, що ніхто не в силі змінити фактів з нашого минулого. Дотеперішні дискусії про них не довели до узгіднення поглядів, тому пропонуємо залишити їх оцінку кваліфікованим історикам і дослідникам, а ми, які живемо тепер і маємо обов'язки супроти поневоленого українського народу та його майбутнього, звернім свою увагу і віддаймо наші сили, щоб те майбутнє було кращим.

В згоді з повище сказаним, Провід Українських Націоналістів спрямовуватиме свої зусилля і членства ОУН і українського націоналістичного руху на посилення політично-визвольної акції в допомозі нашому народові на батьківщині та посилення багатогранного розвитку українського життя в діяспорі.

Провід Українських Націоналістів

Грудень, 1986 року.

Державна...

Закінчення зі стор. 2

мир Великий дозволив на приїзд в Україну світського і монашого духовенства, яке зразу ж зайнялося ширенням освіти, закладанням шкіл, будовою нових кам'яних церков і взагалі ширенням нових культурних звичаїв, змінюючи цілковито культурне і політичне обличчя тодішньої Русі-України.

• •
•

Не спиняючись довше над історією світлого володіння Володимира Великого над його воєнними подвигами і новими зв'язками із сусідніми державами, зробимо короткий підсумок того, що він залишив нам у спадщині а саме: він поклав не тільки тверді основи державної організації для Русі-України, але при допомозі християнства змінив культурне обличчя нашого народу, з'єднав його в одну соборну державу і включаючи його рівночасно в сім'ю великих західньоєвропейських народів.

Володимир Великий показав нам своїм прикладом, що сильна держава може існувати тільки тоді, коли має добру адміністрацію і добре вишколене військо. Коротко кажучи, не можна будувати держави не маючи готового адміністраційно-організаційного пляну та пляну про організацію власної сильної армії.

Володимир Великий, як добрий господар, випустив свої гроші, гривні, із знаком тризуба, які були повноцінною валютою, що її приймав з довір'ям цілий тодішній господарсько-торговельний світ, знаючи, що Русь-Україна має добре упорядковане життя і що має великі багатства і що є сильною державою.

І саме за ці прикмети організаційне-державного характеру, що дозволили йому створити велику і соборну українську християнську державу, історія надала Володимирові титул Великого, а український нарід визнав його святим

Отож святкуючи наші Свята Державности і Соборности, не забуваймо хоч деколи згадати нашого найбільшого володаря, Володимира Великого, якого треба шанувати, ним гордитися перед чужим світом і перед власними дітьми, коли вчимо їх історії України, бо це направду був великий державний муж, післаний нам Богом. Особливо про нього треба багато говорити і писати нам тепер, на порозі нашого 1000-ліття християнства, бо Росія хоче його присвоїти для себе, хоч всі історики знають, що Росії тоді ще і на світі не було.

Володимир Великий — це перший наш справжній соборник!

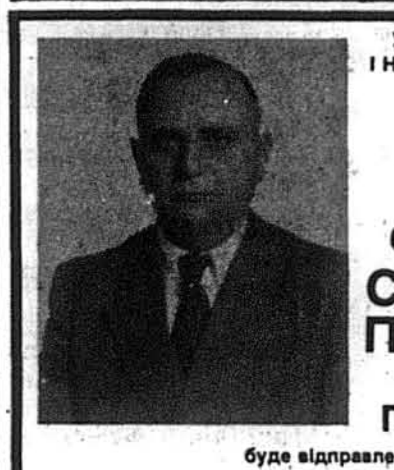
ЛІВІЙСЬКИЙ ДИКТАТОР полковник Муаммар Каддафі провадить останнім часом активну дипломатичну діяльність з метою примусити президента Чаду Гісена Габре сісти за стіл переговорів. Лівійський амбасадор в Організації Об'єднаних Націй відвідує тепер столиці багатьох африканських країн, щоб заручитися їх підтримкою в „мирному" вирішенні чадського конфлікту. Судан, Конґо, і Альжир уже висловили згоду виступити посередниками. Президент Конґо (Браззавіль) Дені Сасу Нгвесо запропонував детальний плян врегулювання чадського конфлікту, який передбачає переговори уряду Г. Габре з різними фракціями чадських заколотників. У бойових діях проти лівійця армія Чаду здобула значні успіхи і тому президент Габре ставиться досить скептично до пропозиції миротворців.

ІНДІЯ ПРИВЕЛА СВОЇ збройні сили в стан бойової готовности і перекинула війська в штат Пунджаб, на пакістанський кордон. Високопоставлений індійський чинник сказав, що метою цього є попередити будь-яку можливість несподіваного нападу на індійські прикордонні території. Цей же чинник повідомив також, що пакістанські танки і піхота концентруються на кордоні з Індією. Індійське пресове аґентство повідомило, що на кордоні з Індією Пакістан тримає 14 з своїх 17 дивізій, тобто біля 250,000 вояків. Відносини між Індією і Пакістаном ніколи не були дружніми. Після того, як в 1948 році утворилася держава Пакістан, обі країни тричі воювали між собою.

ЯК ПОВІДОМЛЯЮТЬ ІЗ урядових джерел, правдоподібно 7-го лютого, ц.р., у Парижі, Франція, щодо точности дати і льокації існують ще певні розбіжності, зустрінеться п'ять великих економічних союзників таких як Америка, Японія, Великобританія та Франція, які нараджуватимуться у справі зниження вартости доляра за кордоном. Устійнення дати цієї зустрічі великодержав є в певному зв'язку із поїздкою секретаря державного скарбу ЗСА Джеймса Бейкера, який в тому часі, повертаючись із поїздки із Савдійської Арабії до Вашінґтону, повинен зупинитись у Парижі. Дж. Бейкер III, який у неділю, 25-го січня, виступав на телевізійній мережі Ен-Бі-Сі під назвою „Зустріч із пресою", ствердив, що спад доляра за кордоном є навіть допоміжним фактором у економіці ЗСА, натомість він заявив своє затурбовання з приводу „ексцесів" нестійкої ситуації на біржі. На думку Дж. Бейкера, Уряд повинен перевіряти серйозність на біржі і її метеорні скоки.

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. Ольги Масник
складаю 25.00 долярів
на УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
Родині Покійної складаю глибоке співчуття.
Володимира НАГОРНЯК

На свіжу могилу
бл. п. Ольги Масник
замість квітів складаємо 25.00 долярів
на УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ.
Родині Покійної висловлюємо глибоке співчуття.
Юрій і Мирослава ГРАБ

У ЧЕТВЕРТУ СУМНУ
І НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ
РІЧНИЦЮ,
як з Волі Божої
відійшов у Вічність
мій Дорогий ніколи
Незабутній
ЧОЛОВІК
бл. п. проф.
САМІЙЛО П. МУХИН
(Семен Пилипович)
буде відправлена
ПАХАХИДА
в українській православній катедрі
св. Володимира в Торонто, Канада
при 404 Bathurst Street
в неділю, 1-го лютого 1987 року
Про молитви за спокій душі Покійного просить
дружина МАРІЯ

Ділимося болючою вісткою, що 2-го січня 1987 року
з волі Всевишнього, по короткій недузі
відійшла у Вічність
наша Найдорожча
МАМА, БАБУНЯ, СЕСТРА І ШВАҐРОВА

бл. п.
Олена з Вальницьких БОДНАРУК

Богослуження, Панахида і похорон відбулися в Польщі 9-го січня 1987 року.

В глибокому смутку залишені:
сини —
РОМАН з дружиною ІВАННОЮ
і внуком МАРКОМ,
ОМЕЛЯН, ІВАН і СТЕПАН з родинами
дочки — СОФІЯ і ОЛЬГА
сестри —
МАРІЯ ГІРНЯК з мужем МИКОЛОЮ
і родиною
МАРТА ЦИМБАЛІСТА з мужем
БОГДАНОМ і родиною
брат — ІГОР ВАЛЬНИЦЬКИЙ з дружиною
ВІРОЮ і родиною
шваґер — ЮЛІЯН БОДНАРУК з родиною
та ближча і дальша Родина в Америці,
Канаді і Европі

•

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ
11-го лютого 1987 року
буде відправлена
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
в церкві Покрова Пресвятої Богородиці
при вул. Бродвю 6810 у Пармі, Огайо
о год. 8-ій ранку

Ділимось сумною вісткою
з Рідними, Приятелями і Знайомими,
що 8-го січня 1987 р., ненадійно, відійшов у Вічність
на 70-му році життя в Норт Порт, Фльорида
наш БРАТ, ШВАҐЕР, СТРИЙКО і КУЗЕН

бл. п.
Франко Сілецький

народжений 4-го жовтня 1917 р. в Яворові, Зах. Україна, член ОУН на Рідних Землях, в'язень концентраційних таборів, ревний церковний і громадський діяч на еміґрації, довголітній мешканець Льорейну, Огайо і Норт Порт, Фльориди.

ПОХОРОНЕНИЙ в середу, 14-го січня 1987 р. з церкви св. Івана Хрестителя в Лорейн, Огайо, на місцеве кладовище Кальварія.

Залишив у смутку:
братів —
ВОЛОДИМИРА з дружиною
СТЕФАНІЄЮ
д-ра ЯКОВА з дружиною ЕВГЕНІЄЮ
д-ра ЮЛІЯНА з дружиною ТЕТЯНОЮ
стриєчного брата — д-ра БОГДАНА
з дружиною ЛЮБОЮ
братаниць —
ОРИСЮ ЦИБИК з чоловіком ЗЕНОНОМ
і синами МИРОНОМ, АНДРІЄМ
та СТЕФАНОМ
БОГДАННУ КУЛЬЧИЦЬКУ з чоловіком
ОЛЕГОМ
АННУ МАРІЮ СІЛЕЦЬКУ
братаничів —
д-ра ВОЛОДИМИРА з дружиною
СЛАВОЮ і дітьми МАРКІЯНОМ
І АРІЯННОЮ
ЛЕВКА з дружиною ГАЛЕЮ
РОМАНА з дружиною ТАНЕЮ
ТАРАСА, МАРКІЯНА, ЮРІЯ,
МИРОСЛАВА І ЯРОСЛАВА

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

•

Замість квітів родина просить складати на будівельний фонд української католицької церкви Пречистої Діви Марії в Норт Порт, Фльорида.

АҐЕНТСТВО ДЛЯ охорони довкілля вирішило дозволити на вживання засобу проти шкідників, наприклад, проти термітів, бо як було звітовано недавно на підставі лябораторійних досвідів, це може спричинити рак або інші здоровні недомагання. Речники цього агентства заявили, що їхній дозвіл буде, однак, обмежений до того, що хлордейн або гептахлор може вживати лише той, хто на це має дозвіл або особи, що перейшли відповідний вишкіл, затверджений даним стейтом.

Людина...

(Закінчення зі стор. 1)

Зараз він на довший час зупинився в Парижі, де в державних архівах розшукує потрібні йому матеріяли до широкої праці на тему „забутого геноциду" в Україні, яку має відтак видати Канадський Інститут Українських Студій в Едмонтоні окремою книжкою.

Паризька зупинка — це друга з черги на його важкому шляху для розшуку документів та доказів, як совєтський режим вже десять років перед Великим голодом допустився подібного злочину на українському народі. Сюди приїхав проф. Р. Сербин з Каліфорнії, де кілька місяців робив розшуки архівів Американської допомогової адміністрації Гувера-Фішера. Там у десятьох томах звітів він здобув інформації, які досі не були йому знані.

У Парижі, де також в урядових архівах знаходяться звіти про допомогову акцію 1921-23 років для населення СССР, він сподіється дістати ще більше доказів про те, що цей перший голод в Україні, був спонуканий бажаннями здушити український визвольний рух, а перед усім його речників, українських селян

Як справжній історик, Р. Сербин всеціло полонений своєю працею та бажанням висвітлити перший голод в Україні та його ширину.

На наше питання чому саме так посвятився цій темі, Р. Сербин вияснив, що коли в 1983 році в Монтреалі відбулася наукова конференція у 50-ту річницю Великого голоду, його зацікавило вглянути ближче у те, що діялося в 1921-23 роках і чи справді причиною був неурожай, як загально думається, чи також штучно викликаний голод.

Проф. Р. Сербин уважає, що хоча про цей голод знали і українці і не-українці, його чомусь призабуто і навіть самі українці дуже мало про нього знають. Головною причиною, на думку проф. Р. Сербина, є мабуть скорий прихід другого голоду. Навіть на українських землях під окупаціями польською, румунською чи чеською мало цікавилися темою і одного і другого голоду.

Донедавна і в діяспорі мало на тему голоду говорилося і писалося і Р. Сербин уважає це зовсім зрозумілим, бо очевидці не радо про такі жахітливі переживання розповідали. Щойно 50-річчя Великого голоду зактуалізували його, але перший голод є ще далі „забутим геноцидом".

Тому саме так важливим є його всеціло розкрити та подати до відома своїм і чужим. Виконати це завдання можна лише при допомозі фактів, документів і свідчень. Крім документації, яку Р. Сербин знаходить в архівах поодиноких країн, йому надзвичайно залежить на тому, щоб дістати інформації, від українців, які мають документи (знімки, листи і т.п.) або свідчення про роки 1921-23 в Україні.

Р. Сербин пояснює, що цей перший голод, який тривав два роки, знищив в Україні близько півтора до двох мільйонів людей. І саме в тому часі вивезено до Німеччини стільки збіжжя, що ним можна було вдержати при житті оці мільйони українців. Ця політика, а не посуха як загально уважають, були причиною цієї першої хвилі голоду.

На підставі архівів, які Р. Сербин, переглянв в Каліфорнії, хоча із ЗСА у цих роках йшла велика допомога до СССР, лише маленька частина діставалася в руки голодуючих українців. Він показує нам списки із прізвищами тих, на яких адреси йшли харчові пачки і все це є не-українські прізвища. Отже коли уряд СССР звернувся навіть з апелем допомагати голодуючим, а західній світ так щедро відгукнувся, ця допомога осягнула в першу чергу Росію, де голод прийшов наслідком посухи і аграрної політики, а не в Україну, з якої в той час силою вивозили збіжжя до Росії і за границю. Це був, як каже проф. Р. Сербин, успішний спосіб приборкати український визвольний рух і опозицію волелюбних українських селян, які в тому часі були ще дуже наявні.

Все це вказує на поважну причину виявити перед світом генезу першого геноциду в Україні і кожний, що в тому допоможе, доложить свою цеглину до цієї конечної праці.

Тому проф. Р. Сербин просить, щоб якщо серед читачів є такі, які мають матеріяли про „забутий голод", хай відгукнуться, подаючи свою адресу до редакції.

Подих України на землі Параґваю

Тому, що наша преса від якогось часу переповнена відомостями про нашу „Україну" в Південній Америці, я вирішив поділитися враженнями від поїздки в 1985 році з хором ім. Ол. Кошиця з Вінніпегу для вшанування 170-их роковин з дня народження нашого генія Тараса Шевченка.

В четвер, 15-го серпня, о 4-ій годині по полудні сіла наша українська група з 113 осіб (половина — це співаки, а решта — туристи з Канади і Америки) в місті Посадас в Аргентині на невибагливий пором — корабель, щоб переправитись через каламутну воду широкої ріки Парани до Параґваю. Пристань-поміст дуже примітивний, як і буди параґвайської прикордонної сторожі, яка лише числить, скільки осіб вийшло з порому, щоб таку ж кількість відпустити в поворотній дорозі. На нас тут чекала група параґвайських українців автами і одним автобусом. Від пристані до центра міста краєвиди типово південно-американської нужди. Тут і там є навіть гарні доми, але брудні, заболочені червоно-цеглястою землею, бо ж тут земля червона. А це все наслідки тропічних дощів-вітрів, що від них немає ніякої охорони.

Незабаром в'їжджаємо на широкий майдан в невибагливому парку в центрі міста Енкарнасіон, яке нараховує 30 тисяч жителів. Тут група людей зібралася біля памятника нашому генієві Тарасові Шевченкові, який височить на фоні гарної української православної церкви, що розміщена кілька сот метрів в кінці цього парку.

Наша група включилася у це святкове зібрання, а згодом представники хору поклали святочно вінок квітів у стіп пам'ятника для вшанування річниці нашого поета.

А вслід несеться потужно-хоральний „Заповіт" і „Реве та стогне" в якомусь піднесеному настрої, що викликав сльози на очах української спільноти на параґвайській землі. Після цього слідували короткі привіти як від представників параґвайських, так і північно-американських українців. Українським національним гимном закінчилася ця небувала зустріч.

Досить численна група тамошніх дітей у гарних українських національних строях прикрасила підніжжя пам'ятника. Вони теж разом зі всіми співали „Ще не вмерла Україна". І це вже третє, а може й четверте покоління, яке однак не забуває свого походження, а радше гордиться ним.

За пляном маємо тепер перейти недалеко в місті до великої української залі Товариства „Просвіта", де місцева українська громада приготовила нам святочне прийняття перед концертом.

Ще біля пам'ятника я познайомився зі старим інвалідом українським православним священиком о. Миколою Щербаком. Довідуюсь, що це колишній інженер-електрик, великий патріот, бо на заклик митрополита Мстислава висвятився і пішов служити своїй церкві. А в нього аж шість парафій по так званих колоніях. Зустрів я також священика української католицької церкви. Він ще в силі віку, десь може років 50, веде нас до гарної нової церкви, при якій має гарний будинок, де містяться мешкання для Сестер, Катехиток і дівчат, що студіюють в місцевих школах. Тут також є школа українознавства.

Перекинувшись кількома словами відчуваю у нього якийсь акцент, тому питаю, чи він уродженець Параґваю. „О, ні! Я німець, Йосиф Різінґер, уроджений в Кельні!" „То щож вас привело, отче, в оті дикі праліси Параґваю?" — питаю здивовано. Слідує коротка, як блискавка відповідь: „Я полюбив український нарід і його церкву — і пішов йому служити!"

Не знаю, чи то радість чи встид стиснули мені горло і я кілька хвилин не міг промовити ні одного слова. А в глубині моєї душі нуртувало питання: чому ж тут немічний старик, а поруч нього чужинець-німець взяли в руки хрест і пішли служити нашому обездоленому народові. А де ж наші вибранці народу, де ж наша молодь? Невжеж наша духовість уже в передсмертних судорогах?

Отець Йосиф Різінґер протягом 17 років організував п'ять українських католицьких місій у Параґваї. Він будує там церкви і працює для всіх безкорисно. Його там називають праведником. Кажуть, що він стоїть на сторожі українського слова і ніколи не говорить з параґвайським українцем еспанською мовою.

Заходимо на просторе подвір'я біля українського Т-ва „Просвіта". Місцева українська громада подбала, щоб гідно прийняти своїх братів з Північної Америки. Столи вгиналися від харчів, приготованих за українськими і параґвайськими переписами. А всюди нас припрошували так щиро, по-українськи, наші брати і сестри з Параґваю, що годі було відмовитися. А пити тут подавали каву, чай, содові води і дуже добре пиво. Горілки тут мало вживають та й не заходяться з вином, як це практикують в Аргентині і Бразилії.

У міжчасі зібралася велика маса народу у просторій залі „Просвіти" на шевченківський концерт. Прийшли представники місцевого уряду та приїхало багато людей з так званих колоній на цю небуденну оказію.

О восьмій годині вечора відкрилася куртина і на фоні великого образа Тараса Шевченка публіка побачила привітні лиця членів хору ім. О. Кошиця з Вінніпеґу. Параґвайський, канадський і український прапори немовби спонзорували цю надзвичайно рідкісну подію.

На помах чародійної руки вправного диригента Володимира Климкова понісся із півсотні грудей срібною стрічкою безсмертний „Заповіт".

До багатої програми ввійшли пісні на слова Т. Шевченка, українські обрядові, історичні та народні мелодії. Коротко кажучи, концертова атмосфера була насичена природним подихом України.

Голова „Просвіти" адвокат Михайло Худик виступив з промовою — привітом від параґвайських українців, а д-р Микола Ценко з Філядельфії від канадсько-американської групи.

Репортери місцевої телевізійної станції накручували весь концерт, тому на другий день Параґвай, сусідні міста Арґентини і Бразилії мали змогу бачити на телевізії цей концерт.

Перед концертом, під час перерви та після закінчення програми підходили до нас тамошні українці, а навіть чужинці, щоб з нами познайомитися. Я говорив з тамошним німцем, купцем — експортером сої, який не мав слів похвали для цієї імпрези й сказав, що перший раз у своєму житті він бачив щось такого величавого тут в Енкарнасіоні.

Під час концерту я познайомився з молодим українським купцем уродженцем Параґваю, якого дідо приїхав з України. Тому що він називався Андрій Олійник, я звів його в часі перерви з другим Андрієм Олійником з Торонто, уродженцем Канади. Варто було бачити цю цікаву зустріч „двійників" яких братала дорога їм українська мова.

Після півночі, десь коло другої години, лишаємо недоговорену нашу любу братню розмову з параґвайськими українцями, які зі сльозами на очах прощали нас в надії, що ми про них не забудемо і ще колись загостимо до них надовше.

Пором і митна контроля, яка урядує тільки до 12-ої години ночі, зробили виняток і чекали нас.

Десь над ранком ідемо на нічний відпочинок. Хоча змучені, але заснути зараз було годі, бо голова була повна таких незвичайно приємних вражень від зустрічі з нашими параґвайськими братами, що з таким ентузіязмом вітали нас, немовби ми привезли зі собою правдивий подих рідної української землі.

А ми самі почували себе так добре, що не забули пом'янути нашого генія Тараса Шевченка далеко від рідної землі. А що найважніше, ми обняли нашого „найменшого брата" в далекій стороні. У моїй душі донині нуртує настирливе питання: хто і кого скріпив тоді там на дусі?

Василь Самофал

В очікуванні...

(Закінчення зі ст. 2)

А хто ж творець оцієї майстерної ікони?

Ми постукали до малої кімнатки, кімнатки — канцелярії. Двері відкрилися і в них з'явився молодий мужчина зодягнений у сіру рясу, гладко підстрижений, і підголений.

— Чим можу вам служити, — спитав доброю англійською мовою.

— Я кореспондентка етнічної преси, української преси, чи можу вас дещо спитати?

— Української? — і його очі помітно замигтіли.

— Ви може розумієте українську мову?

— Да, да, нємножко, я учілся в московском монастирє...

Підомною затрусилися ноги і я ледве промовила по-англійськи:

— Хто малював вашу церкву, і хто малював ікону?

— Константін Юсис, албанець з походження, він зараз живе в Нюйорку, да, да...

— Дякую, це все, що я хотіла знати. Ми чимдуж вийшли із церкви.

Сипав дрібнесенький сніг. Довгий, закручений живий вуж посувався все ближче і ближче, люди стояли на зимні побожно німо, з шанобою, стояли у пошуках за Всемогучим Богом.

Сніг накривав їхні голови білим, прозорим серпанком, а віра у щось незвичайне, у щось священне гріла їхні серця. Чи ж треба аж сліз, щоб побачити Божеське чудо?

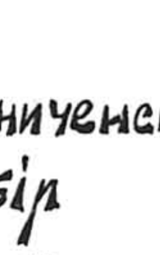
грудень, 1986 рік

Пластуни — лещатарі вітають „Свободу"

Бурлацький і Хмельниченський лещатарський табір

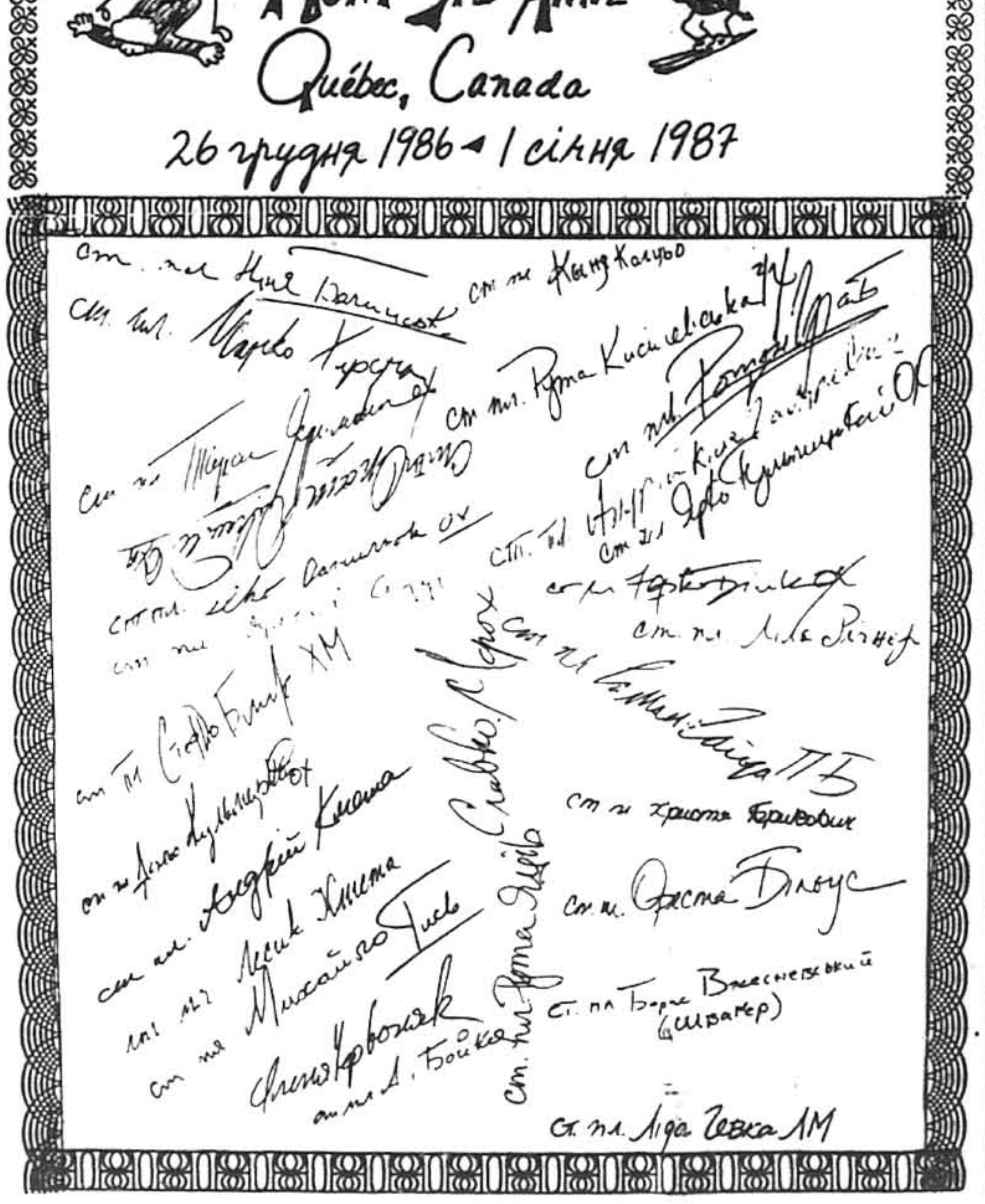

Mont Ste Anne

Québec, Canada

26 грудня 1986 - 1 січня 1987

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

КАТЕРИНА ОКГАРТ, член УНС Відд. 150-го ім. М. Гошовського в Піттсфілді, Масс., помер 7-го травня 1986 на 71-му році життя. Нар. 21-го листопада 1915 року в Масачусетс. Членом УНС стала 1915 року. Залишила у смутку мужа Роберта. Похорон відбувся 9-го травня 1986 року на цвинтарі в Піттсфілді, Масс.

Вічна Їй Пам'ять!

Лідія Гуда, секр.

МИХАЙЛИНА ҐОНСЬОР, член УНС Відд. 125-го Т-ва Непорочного Зачаття в Чикаго, Ілл., померла 28-го листопада 1986 року на 60-му році життя. Нар. 1925 року в Передмістя Ізловецька, Бучач, Україна. Членом УНС стала 1950 року. Залишила у смутку мужа Йосифа. Похорон відбувся 1-го грудня 1986 року на цвинтарі св. Миколая в Чикаго, Ілл.

Вічна Їй Пам'ять!

Ґльорія Пашен, секр.

ПЕЛАГІЯ ОБЛАЧИНСЬКА, член УНС Відд. 259-го ім. Рождества Пресв. Богородиці в Чикаго, Ілл., померла 25-го листопада 1986 року. Залишила у смутку дочку Марію Філярску з мужем Едвардом, 8 внуків і 8 правнуків. Похорон відбувся 29-го листопада 1986 року на цвинтарі св. Воскресення в Джастис, Ілл.

Вічна Їй Пам'ять!

Ю. Ґуглик, секр.

ЯРОСЛАВ ШТОГРИН, член УНС Відд. 355-го Т-ва „Запорозька Січ" в Ст. Джозеф, Мізурі, помер 20-го грудня 1986 року на 60-му році життя. Нар. 1926 року в селі Озірна, пов. Тернопіль, Україна. Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку дружину Стефанію, синів Зенона з дружиною, Романа, дочку Мері Енн, внука Павла, сестру з родиною в Бразилії, другу сестру і брата з родинами в Україні, та ближчу і дальшу родину в Америці і на рідних землях. Похорон відбувся 23-го грудня 1986 року на цвинтарі Мт. Олівет в Ст. Джозеф, Мізурі.

Вічна Йому Пам'ять!

Семен Гасяк, секр.

КАТЕРИНА ҐІЛЕВСЬКА, член УНС Відд. 264-го Т-ва „Український Тризуб" в Карнеґі, Па., померла 24-го листопада 1986 року на 66-му році життя. Нар. 23-го вересня 1920 року в Аллегені Кавтні. Членом УНС стала 1937 року. Залишила у смутку мужа Вінсента, сестер: Анну Басрс, Марію Мічел, Долорес Рак; братів: Дмитра, Івана, Петра і Миколая. Похорон відбувся 26-го листопада 1986 року на цвинтарі Мт. Олів в Карнеґі, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 8-го ЛЮТОГО 1987 р.

Рочестер, Н. Й. Місячні збори Т-ва Запорозька Січ 367 Відд., о год. 1:30 по пол. в їдальні св. Йосафа. На порядку: звичайні збори, відчитання імен покійних членів, заприсяження нововибраного уряду й інсталейшен парті. — В. Попович, секр.

Янґставн, Огайо. Річні збори Б-ва св. Ів. Хрестителя 230 Відділ, о год. 3-ій по пол. в Українські Залі, 914 Franklin Ave. Проситься членство прибути, є важні справи до полагодження. Після зборів — перекуска. — Аннабелла Боровицька.

Бріджпорт, Па. Річні збори Б-ва свв. ап. Петра і Павла 383 Відд., о год. 1--ій по пол. в УГКлюбу, 494 Форт вул. На порядку: звіт Управи та вибір нової на 1987 р. Проситься членство прибути на збори. — І. Андрусів, предс., Н. Хома, секр.

Сиракюзи, Н. Й. Місячні збори Т-ва Українська Січ 39-го Відд., о год. 1:30 по пол. в малій залі УНДому. Порядок нарад: звіти членів Управи перед загальними зборами, організаційні справи, внески й запити. Збирання членських вкладок: субота — від 5-7 год. веч., неділя від 12-2 год. по пол. Проситься членів прибути на збори. — Управа.

НЕДІЛЯ, 18-го ЛЮТОГО 1987 р.

Денвер, Кольорадо. Річні загальні збори 226-го Відд., о год. 12-ій дня в приміщенні УКЦеркви при 4100 Shoshone St. На порядку: звіти Управи й К. Комісії та вибір нової Управи на 1987 р. — о. П. Баб'як, предс., Б. Громик, секр.